

rømmegrøt som skinnert i gul overflod, kanel og mye sukker — en herrerett som lett tar knekken på den grådigste appetitt — hvis det ikke hadde vært denne hersens rakørretten! Tynne skiver av den delikateste rakørret var plassert oppå rømmegrøten. For en kombinasjon, syntes vi. Den herlige grøten frydet øyet. Men rakørretten minte en om Vinmonopolets stive priser, og en ble gram ihu. Kombinasjonen var rent ut sagt fortreidelig, og ingenting kan ødelegge et måltid som fortreideligheter. Enden på det hele ble en nokså dyster livsfilosofi, som best uttryktes i følgende: Det beste ved rakørretten er nå drammen, da! Nå, livsfilosofien har endret seg med årene. Rett tillaget greier rakørretten seg uten den kostbare drammen. Og hvis husmoren har den rette forståelse av herre-retten rakørret, så kan hun servere den flådd og oppskåret på pyntede fat, gjerne med rykende varme poteter. Smør og flatbrød hører absolutt med. Prøv en gang med erteflatbrød, det er alminnelig på Hedmark. Og vil hun lage en raffinert og ypperlig forrett til særlig fint selskap, så serverer hun rakfisk sammen med remoladesaus og hvitvin. Drammen får da bli en personlig smaksak.

Vel becommel!

FORSØK DENNE TUREN EN GANG

Av O. B. Garberg

Da T. T. i 1948 åpnet den nye Schulzhytta på Stormoen, ble anledningen til vandring i en ny fjellverden muligjort. Fongentraktene byr på alle de variasjoner som en vakker fjellverden kan framvise, og disse trakter omfatter et så stort område, at om en vil tilbringe en ferie der vil en neppe kunne rekke over det hele. Det er mange veger som fører til Schulzhytta, og av disse er endel tidligere omtalt i T.T.s årbøker, men det er veger og avstikere som ennå er lite kjent i dette store og vakre fjellområdet. Den mest interessante rute til Schulzhytta er den som går opp fra Innbygda i Selbu. En kan ta rutebilen til Garberg bru (stoppested for Selburuta) og ta vegen innover Innbygda til Bjørdal. Vegen følger dalføret og ved Alset løfter den seg noe høyere og fortsetter innover en stor skogdal. Dypt nede ser en Garbergelva går i stryk med nesten loddrette berg på begge sider.

Innover dalen passeres først noen vakre bureisingsbruk, og så en del setervoller. Børdalen er en koselig setergrenn med historiske steder. Der stod i gamle dager en kirke. (Det var før svartedauen). Det var i den tid mange gårder der inne hvor det nå er bare setrer. Den eneste rest av kirken er kirkedøra som nå står på Selbu bygdemuseum.

Går en innom på Borsetsetra på Børdalen og slår av en prat med vertsfolka, er bare dette en opplevelse og verd en tur. John og Beret er typene på ekte seterfolk. Krig, dyrtid og konflikter som verden er så velsignet med, har ikke greidd å ødelegge humøret eller den humoristiske sans som preger seterfolket på Børdalen.

Her svinger vegen i øst i noe stigning oppover Hallsteinåsen til vi kommer oppå Vekta. Her tar vegen slutt, men her åpner en fjellverden seg — så storslagen og vakker med fjell og tinder og skar, med sjøer og tjern, og hvor Garbergelva slynger seg i lange stille buktninger innover en brei fjelldal. Vakre bjørkelier kranser dalen, og vi ser fjell bak fjell. Vi er nå steget over fire hundre meter over Selbusjøen. Det ville sikkert interessere mange fjellturister å ta en avstikker til Prestfossene, ca. en kilometer fra vegen. Der får en se det mest storslagne skuespill som naturen har frembragt her i Trøndelag. I veldig stup velter vannmassene nedover Storprestfossen, for like etter å stupe seg nedover Lilleprestfossen, for så i skum og strømhvirvler i et avgrunnsjuv å fortsette til Kjinnbyttfossen. Terrenget der er det mest opprevne i alle dalfører i Trøndelag, og det har sikkert i tidens løp skaffet tømmerfløterne store vansker med å få tømmervålene løst når de har bundet seg i disse fossene. En tur hit når det er stor vassføring i elva, er verd å ta. Mange tusen hestekrefter løper vill i disse fossene.

Vi fortsetter turen innover mot Stråsjøen. Her kommer vi til Norges merkeligste sjø, for her behøver vi ikke å ta noen omveg, vi behøver ikke som en vanligvis må gjøre når en kommer til en sjø eller et vatn, å gå rundt vatnet eller sjøen, nei, her vasser vi rett uti. Jo, det forholder seg slik at Stråsjøen har fast sandbotn og er bare 5 til 10 cm dyp, og er således en fin ferdselsveg. Har en på gummistøvler er det veldig greit, men selv om en bruker vanlig beksømsko behøver en ikke å bli våt på beina.

I alminnelige somrer med forholdsvis lite nedbør er vannstanden bare så vidt den går over skosålene. Bare i sterkt regnvær blir vannstanden litt for stor.

Oppi lia nordøst for Stråsjøen ligger den vakre Stråsjøvollen. Her mener jeg turistforeningen bør søke å få ordnet et turistkvarter. Det er seterfolk der hver sommer, og da denne setra ligger 13 km fra Garberg bru, vil mange turister synes at det er lang nok marsj første feriedagen. Det er ennå igjen 18 km til Schulzhytta.

Fra Stråsjøvollen kan en ta flere ruter til Schulzhytta. En kan følge dalen innover til Kvern fjellvatna og Liavollen og videre, eller en kan ta over Garbergselva ved Svartåsfossen og gå over til

Holmrya og Grønnfjellet til Hovvolden hvor en kommer inn på turistruta fra Evjegjerdet—Hersjøen—Schulzhytta, eller en kan ta over elva øst for Øyvollen og gå opp lia mellom Turrularsfjellet og Finnråfjellet og så over Høgfjellet, hvor en får passere mange av de forlatte gruver fra kvernsteindriftas dager.

Kunne Turistforeningen få i stand en avtale med eieren av Stråsjøvollen, Anders Svendgård, om en turiststasjon der, er jeg ikke i tvil om at det ville blitt en betydelig turiststrøm innover Stråsjøtraktene.

Fra Stråsjøvollen er det ca. 1 km bort til snøkirka i Brentoppdalen. Denne kirka bygges hvert år. Om vinteren jages veldig snømasser og legges i ei kjempefonna i Brentoppdalen. Når våren så kommer, bryter vårbekken seg igjennom fonna, og etterhvert som vårvinden får mer og mer passasje langs bekkefare, vokser kirka fram. I juli—august er kirka blitt stor og lang, for i varme somrer i august å smelte ned, eller i kjøligere somrer å holde seg til i begynnelsen av september.

I år, den 28. august, gikk Ola Svendgård og jeg igjennom iskirka i Brentoppdalen. Det var lite vassføring i bekken, og vi gikk opp til koret og ut sakristidøra, og da var vi oppe på fjellet.

Jeg skulle ta meget feil om ikke mange fjellturister hadde interesse av å gå gjennom kirka i Brentoppdalen.

Traktene rundt Stråsjøen er meget vakre og interessante, og jeg har ofte tenkt at det kunne være til disse trakter Welhaven sikter når han skriver:

Til fjelds over bygden står min hu
når gjøken begynner at gale.
Kom med til sætten i aften, du,
ti solen skinner på fjeld endnu
mens der er mørkt i dale.

Det er neppe en eneste sommerkveld uten at gjøken galer i bjørkeliene ved Stråsjøen, og det er vidunderlig og uforglemmelig når sola daler i nordvest og Holmfjellet og Turularsfjellet likesom står i brann i solglansen — da blir én taus. Da nytter det ikke å finne vakre nok superlativer som kan uttrykke hva en føler og mener.